

a principem obligari saltem naturaliter ex contractu inito cum subdito, adeo etiam quod successor tenetur ad illius obferuantiam, si contractus est initus nomine dignitatis, qd tenet Cy. in l. digna vox. C. de leg. & Io. An. & coiter sequentes hic. facit. l. Casar. ff. de publ. p hoc facit q a obto est de iure naturali, cui et princeps subicit cu no possit tol lere ea q snt iuris naturalis, vel diuini, ad hoc qd no. In i. c. q i ecclesiaru. de cost. vbi hoc, no. setit ad id e. pastoralis de re iu. Itē dico in papa maxime vt atrigat dispositiōi iuris diuini ad hoc, qd dixi post. Io. An. in c. significasti. sup. de fo. cōp. facit qd no. gl. in c. nō est. de voto & in c. quato. de iureiu. & p Inn. in c. cū iter. P. de renun. b No. ii. nō minus fingit cōueniri im patorē posse, p tali obligatione naturalia subiecto, coram papa: & dico qd poterit cōueniri. Primo rōne pti, de iud. nouit & tūc p denūciationē. Eūa gelicā vel iudicialē, vt ibi no. Secundo p̄t intelligi, vt adeat directā via vt papa tēq̄ su prior reddat i^o manu regia sicut olim fiebat anteq̄ tēq̄ introduxerit actiones. l. ii. ff. de origi. iur. & qd no. Inn. in d. c. q̄ in ecclesiaru. de cost. † Et hoc p̄cedit tenēdo cōem opi. maxime canonitarū, q̄ im pator immediate habet imperiū a papa: † ita q̄ circa papā tāquā vnicū vicariū Dei. Sit potestas testatorum habitu, q̄ potestātē exercet in graui. negociis & vbi datur defectus iudicū. ad hoc q̄ no. in d. c. nouit. & ibi dixi. & p Inn. in c. licet ex suscepto. de fo. cōp. licet aliud sentiat gl. in c. qm̄. x. dist. sed tene primū. Et p hoc limita no. p legistas in l. vna. C. ne q̄s in sua cā. † et qd dixi i. c. cum venissent. de iud. vt nō recognoscens superiorē possit esse iudex in cā sua. p quo facit. l. proxime. ff. de his q̄ in test. de. & l. hoc Tyberius de hē. inst. gl. iun. to. tex. in c. Guilisarius. 2. 3. q. 3. Et hęc pcedunt, qm̄ superior agit contra subiectū, sed si subiectus agit contra dominum, p̄t eū conuenire corā summo pōtifice p supradicta. Et primum ēt limita per no. & per sing. dictum Host. in c. cum Ioānes. de fi. inst. vbi dicit q̄ a superiorē pōt appellari ad papam. Hęc omnia defendi p̄t. p ea q̄ dixi in d. c. nouit. & in d. c. licet ex suscepto. No. ibi in mediū q̄c. q̄ iudiciū dicitur mediū hoc ideo, quia est medium inter actorem & reum ad idē. C. de iu. nulli. & ita exponit Ioan. An. hic, & bene. Ex quo clarius colligit qd sup. dixi de p̄cipe conueniendi coram papa iudicialiter. Aliquādo medium capitur pro hac vita, quia tenet medium inter paradisum & infernū (tenendo opin. eorum qui dicunt q̄ infernus est sub terra.) 2. 3. q. iiii. hęc autē vita. alia non colligo, q̄a veniunt infra examinanda. Gl. i. querit qd sit Chartophylacium. & respondet vt in ea pater, & dic qd d̄ra charta, & Phylaterio, q̄ est idē q̄ seruare, quasi locus vbi seruantur chartę, alibi habetur Gazophylacium, & dicitur a Gaza, q̄ est idem quod diuitiā, & Phylace, quasi locus vbi reponūt diuitiā, vt est tex. iuncta gl. in c. ii. xc. dist. Oppo. & videtur q̄ q̄s teneatur edere instrū q̄ se & nunc intro materiā huius capit. v. pater in l. fi. C. de edē. & l. i. S. edēda. ff. e. & inf. de fi. inst. c. G. ppetuus. Gl. ii. metu cōtrarii. exponit q̄ nulli est dicendum. l. reo. quasi sentiat gl. licet reus non teneatur actori tamen tenetur edere reo. vnde intelligit q̄ im pator hic erat reus quasi. secus fuisset si fuisset actor, nihil ad hoc glo. alle. sed tex. est no. secundum cōem l̄ram, q̄ coiter sequitur Barto. in l. fi. C. de edē. p̄xalle. & ita tenet Alan. & Io. An. hic. & inf. dicam rōnem diuersitatis. Excipi etiam ita gl. alios casus, vt habet in ea. & in gl. i. sed per hęc dicta glossa nō h̄t plene m̄ huius c. latius hic attingūt Doc. canonistę, & legit̄a maxime Bar. in l. fi. & l. i. S. editio nes. ff. e. Sed clare colligendo omnia, faciunt tria membra. Quandoq̄ em̄ instrā sunt cōia. Quandoque propria ipsius petentis, quandoque propria ipsius a quo petuntur. † Primo casu aduertendum, q̄ p̄nt dici communia multifarie. Aut sunt cōia quo ad proprietatem ipsorū instrūrorum. vt quia sunt cohēdes, & sunt instrumenta h̄ditaria. l. careraz. S. ii. & l. i. que sūt. ff. fami. ere. seu eis pariter donata. vel legata, vt cōi pecunia empta vel alio modo. ita q̄ sunt cōia vtriusque quo ad proprietatem, & tūc in dubio p̄nt ex cā peti, vt edantur vt d. l. & c. G. perpetuus. de fi. inst. & l. i. ff. eo. cum si. † Quandoque dicuntur cōia ex natura negotii: vt q̄a sunt gēta ab exercente aliquod offiū, vel aliquam artem & ex consuetudine tenebat librum, vbi scribebat oīa negotia officii & illa tenet edere. l. quidam. ff. de edē. & l. i. C. e. fm̄ vnum intellectum quem ponit Ia. But. & sequitur d Bar. in l. q̄da. ff. e. vbi ēt p̄ eū quasi videatur hoc eis mandatum d̄t scripturā cōficiat. Idē d̄t tibi Par. i. vsurario. per q̄

videat re pbare glo. in de. vna. S. ceterū. de vsu. q̄ dicit q̄ ibi ponit casus sp̄alis, sed certe nō b̄t re pbat vt fatis colligit il lo tex. vñ diceret q̄ qd̄ sunt p̄sona q̄ ex necessitate officii cōficiūt libros. vt tutor, curator, pcurator, & similes. & isti tenet edere, q̄a rōne officii, vñ eis mandatum. d. l. q̄dā. Que dā sūt p̄sonę q̄ exercēt aliq̄ artē, nō tñ astringūt ad libros faciēdos, & tūc aut ex cōsuetudine faciūt, seu edūt libros i publico & idē, q̄a rōne cōsuetudinis vñ eis mādatū, & hoc casu p̄cedit dictū Ia. Bar. † Aut nō habēt libros in publico, sed in secreto i domib⁹, ad ipsorū instrūctiōnē dūtaxat, sicut faciūt isti vsurarii exercētēs vsurā, nō palā cū altari seu bācha parata, & tūc regit̄ isti nō cōpellūt q̄a sunt instrā p̄pria vt inf. dicā in vltimo membro. Cessat em̄ illa rō qd̄ videat̄ eis mādatū ex cōsuetudine & hoc casu p̄cedat specialitas in vsurario, de quo in d. de. vnica. iuncta glo. † Qm̄ q̄ dicit̄ instrā cōia p̄p materiā in eis contentam charta tñ non est cōis, nec ex se, nec ex natura negotii, & ista aut sūt penes notariū, q̄ cōficiūt, aut penes partē. P̄rio casu tenet notari⁹ cedere satisfacto sibi de sua mercede, q̄a ad hoc tenet rōne officii vt s. dixi ad hoc c. qm̄ d̄ de proba. & in l. fi. q̄s ex argē tariis. S. ptinere. ff. de edē. † Aut sūt penes partē aduersā & tūc aut sūt originalia & tenet edere, quia illa sūt cōia. d. c. qm̄. & d. c. G. ppetu⁹. † Aut exēpla ex pecunia partis, & tūc ista p̄nt dici p̄pria resp̄ p̄prietatis charta, & de his, dicā † in vltimo mēbro, vbi tractato de instris p̄p̄riis ipsius a quo petuntur. † Secundo mēbro principali qm̄ sūt p̄pria ipsi⁹ petētis, & tūc in dubio debēt edi, p̄nt em̄ tūc tāq̄ p̄pria vendicari, & potest agi ad exhibendum. l. fi. C. ad exh. not. in l. vna. C. de condi. ex lege. † Tertio & vltimo membro principali, quando sunt propria ipsius a quo petuntur. aduerte, aut perantur ex parte rei ab ipso actorē ad exceptio nē fundandam. & communitur tenet q̄ debet fieri editio. per l. fin. C. eo. & ar. in l. dissolutē. C. de condi. ex l. & l. qui tabulas de fur. facit. c. accedēs. ii. sup. vt lit. nō cōt. est rō q̄a rei sunt fauorabiles. Itē reus stipulatur & non p̄t venire paratus sicut actor qui appenatē venit. Item actor impugnat, re⁹ se defendit. Itē quia instrā sunt coiter penes actorē q̄ habet pinguis ius ideo reo facilius subuenitur. qd̄ no. † Aut petunt ex pte actoris, & tunc aut re⁹ est illis vsu r⁹ & tenet edere. ut l. i. S. edenda. ff. de edē. saltē illā partem qua vtit. vt in c. cōtingit. de fi. inst. & c. cum p̄sona. de pri. li. 6. Aut non est vsurus, & tūc aut petit actor ad intentionem suā fundādā coadiuuandam, & tūc tenet edere. exem plū, ego peto a te fundum Sempronianum, quem mihi vēdidisti, fundauī intētiōnē meā q̄ mihi vēdidisti, nūc est cōtentio in quantū ille fund⁹ exēdit certe quo ad adiuuādā intētiōnē meā p̄bās, cogit reus edere sua instrā cū nō petā principaliter ad impugnadū. ar. in l. q̄ cubinā. S. cū ita. ff. de le. 3. & hoc tenet Bar. in d. l. fi. & d. l. i. C. de edē. at̄s. in d. l. qd̄. & ita tenent nostri Moderni hic. Aut petit actor a reo ad replicationē suā fundādā, vt s. dixi, & idē sicut. n. actor tenet edere reo ad exceptionē p̄bādā vt s. dixi, sic & reus actori ad replicationē suā fundādā, cū replicatio sit qd̄a exceptio exceptionis. l. ii. ff. de excep. no. in c. a nobis. de excep. & ar. op. ad dictum p̄cipale. i. fi. C. de edē. vbi hoc cōi ter tenet per Doc. & tenent nostri Moderni hic. † Aut petit actor

ADDITIONES.

- a † Principem. Quod imo pacta & contractus principis non liget successorem, tenet Bal. in l. j. ff. de const. prin. Assignat rationem: quia non habent ab eo causam, & quia ius non transit ad successorem, sed de nouo creatur per electionem. Quod qualiter possit procedere, vide ibi l. i. vtra quatuor modos. & vide etiam Oldan. consil. 94. in c. eleganter ad finem. Seb. Sap.
- b † Ad dicta Inn. Vide Bal. in l. fi. C. de prec. imper. off. adde Ro. consil. 393. Ber.
- c † Vide D. Antan. c. j. & quod ibi no. de const.
- d † Eis mandatum. Adde illud sequens consil. 92.
- e In vsurario. Adde quod tunc est necesse q̄ ante pronuncietur vsurarius, vt voluit Roma. consil. 226. Ber.
- f Adde q̄ dispositio. d. elem. j. habet locum, quando de vsuris agitur, ut est tex. expressus ibi, & no. Car. in 4. not. & extenditur ad idem quod voluit glossa ibidē in verbo, censura. contra quod facit quod voluit Fran. Are. in consil. 157. in c. copiose & libilliter, vbi determinat qd̄ dispositio. c. q̄q̄. de vsur. non habet locum in Iudeis, quod est etiam contra id, quod voluit Lauren. de Rodul. de Fl. in c. coluit. de vsuris. in q. 1. 6. vbi decidit qd̄ determinatio, t. qua frustra, de vsuris. habet locum in Iudeis. & d. clej. habet etiam locum in his, qui carius vendunt merces sub credentia, qui sunt etiam vsurarii, iuxta no. in c. ciuitate in ver. debitorēs, de vsur. & in c. nauiganti. eo. tit. Ber. de For.
- f † Vsurarij. Adde hic Bal. in l. dissolutē. C. de cond. ex lege vbi dicit q̄ sicut vsurarius tenetur edere libros rationum, ita publicanus. Sed an hoc sit verum, vide Roma. in l. quanta. ff. de publica. vbi bonus tex. Et vide omnino qm̄ no. in clej. in verbo ceterum. de vsuris.
- g † Tenetur notarius. Adde vt per Fed. consil. 260. & Roma. consil. 78. Ber. Panor. ii. super Secundo Decretal. A 3